На високій горі стояв город; невеликий та гарний.

Білі димки знімалися одні вище других, ніби виходили на верх гори, щоб звідтам зазирнути в долину, у степ.

На вікнах стояли глечики з квітками, а перед воротами гралися діти, ще кращі від квіток.

Як було наближатися пустим і від сонця випаленим степом до городу отсього, то здалеку виглядав він ніби якийсь великий, зачарований замок, ніби приманлива фата-моргана.

Тільки зелені було тут дуже мало, а й на тих хирлявих деревах та кущах, що де-не-де насилу добувала собі право до життя, лежала, ніби сніг, біла вапняна пилюга.

Дощ був тут явищем надзвичайним, а на цілий город була тільки одна криниця.

До неї ранками блакитними і вечорами фіолетними караванами мандрували жінки з цілого міста.

На головах несли глиняні високі амфори, і бедра їх колисалися ритмічно.

Кругом криниці сідали вінком різноцвітним і, дожидаючи черги, розмовляли з собою.

* Живо, виразно (італ.). — Ред.

А дожидати доводилося довго, бо вода лилася з кипарисового жолібця звільна, повільно, ніби хтось з невидимого клубка снував нитку, срібну, тоненьку.

Та вони дожидалися поколіннями цілими і навчилися ждати. Привикли. А діждавшися і зачерпнувши води, несли її уважно, ніби лік цілющий, ніби найдорожче вино.

Аж одного разу ті, що прийшли, оторопіли.

Жолобець був сухий, води ні крапелинки.

"Покарав нас Господь за гріхи наші великі", — сказали мешканці городу цього, покинули його і пішли в степ, геть далеко, шукати собі нових осель, нової води.

Пішли, лишаючи хати свої, і святощі родинні, і гроби предків своїх, бо не могли забрати їх з собою.

Пішли на мандрівку довгу і далеку, на невідомі пригоди, на бої з племенами чужими, — пішли, бо рідний город відмовив їм води. Знайшла вона собі серед скель нову дорогу і побігла нею, невідомо, до чиїх рук і до чиїх уст, до чиїх розмальованих амфор.

Город остався сам...

Я чув по нього і, проїжджаючи степом, наложив дороги, щоб зазирнути туди.

Червоне сонце викочувалося ліниво на невиспаний обрій і, не дожидаючи, щоб степ привик до нього, кидало йому в очі, ніби приск з горнила, своє сяєво сліпуче і свій палючий жар.

Степ мовчав і корчився з болю, а його розпадини й Щілини глибшали все й ширшали, і весь він виглядав, мов пошарпана з розпуки одежа.

На обрію бовванів город, як велетень у золотій збруї, бо кожний шпиль дому був позолочений сяйвом сходячого сонця, і кожний камінь яснів, мов алмаз. Як я входив до нього, сонце піднялося високо, від домів клалися на пусті вулиці довгі темні тіні, а криші, мури, вікна й двері, усе, усе було мов присипане мукою; на всім лежала вапняна пилюга, котрої не струшував ніхто.

На вікнах стояли глечики забуті, сухі, без квіток, а на воротях не гралися діти, ще гарніші від квітів. Луск моїх чобіт відбивався гомоном крикливим, ніби дім домові передавав несподівану вість, що хтось іде, і вікна цікаво дивилися на мене, гадаючи, що, може, це вертає один з тих, Що покинули город.

Город буй, як велика архітектонічна мумія, непотрібна нікому, покинена на поталу часу.

Навіть ящірки, що давно не бачили людини, крилися до своїх нірок, тільки гадини, скручені в спіраль, спокійно дивилися в сонце і впивалися ним. Знали вони, що навіть чоловік не любить їх і боїться.

Ніби в сні, блукав я вулицями і, ніби в сні, побачив на скруті одної з них дідуся високого, старого, з бородою сивою і довгою по пояс.

У руці тримав глиняну посуду, а другою нагинав чашечки квіток диких і, як мати струшує сльозу з повік своєї дитини, так він струшував з них росу до тієї посуди.

Увесь був сивий, ніби пилом припав, такий, як город увесь, він — частина його.

1 ступав так тихо, так нечутно, ніби боявся розбудити ті спомини багаті, що дрожали у кожному кутку.

Виглядав, ніби з'ява, ніби привид таємний, що тільки гляди як і щезне, як й розвіється, мов дим.

Та не щезав.

Я поклонився йому і спитав, що він робить таке?

— Збираю росу, бо нема води. Хіба не бачиш? І дальше робив своє, не турбуючись мною.

— А не скучно і не страшно тобі самому?

— Я не сам. Тут ціле моє життя. Ціле моє життя.

— Розкажи мені про нього. Сумно покивав головою.

— Уста мої сціпилися від горя, і не трібуй розтворити їх, бо хоч би я кричав на весь степ, то не висловлю того, що чую. Не спиняй мене, мені ніяк гаяти дорогого часу. Сонце висушить росу, іди звідкіль прийшов...

І дальше схилявся над кожною рослиною марною і вважно, вважно струшував крапелини роси в свою глиняну посуду.

Так цей старець любив свій рідний город.